СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 3. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го СІЧНЯ 1951. — No. 3. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 4, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

81. КОНҐРЕС ВІДРОЧЕНИЙ; 82. З'ЇЗДИТЬСЯ

Вашинґтон, 2 січня. — Останні наради 81. Конґресу покінчилися в год. [illegible]:30 сполудня ухваленням трьох необхідних законів для обор ни країни. Для підпису президента до Білого Дому відослано такі готові законопроєкти: додатковий приділ на оборону в сумі 20 біліонів, який ухвалено в сенаті голосуванням „на око" щойно в останній хвилині; одобрений палатою репрезентантів бил з видатками на цивільну оборону, тобто для береження промислових осередків перед нападом атомовою бомбою; повновласть для президента вести переговори в справі оборонних контрактів з підприємцями. Цей бил перейшов в обох палатах голосуванням „на око", бо не стало вже часу на поіменне голосування.

Новий, 82 Конґрес, вибраний восені 1950 р., починає свою сесію в середу в полудне. У ньому демократи мають більшість, одначе далеко меншу ніж в 81 Конґресі. Не зважаючи на більшість, демократи ледви чи будуть могли контролювати обі палати з уваги на різницю між південними і північними демократами. Південні, як консерватисти, готові заключити спілку з республіканцями, щоб ударемнити пляни групи „Справедливого Розподілу", яка стоїть беззастережно при президенті. Негодування південних демократів виявилося уже при організації нового Конґресу, коли південні демократи вибрали на провідника сенату Ернеста В. МекФарланда, який не належить до групи „Справедливого Розподілу". Кандидат згаданої групи, сен. Джозеф К. О. Магоні дістав тільки одну половину сподіваних голосів. Його заступником вибраний противник „Нового Розподілу", сен. Ліндон Б. Джансон з Тексас.

НЕМА БІЛЬШЕ ПЛАНЕТ В СОНЯШНІЙ СИСТЕМІ

Гавефорд, Па. — Соняшна система вже так просліджена астрономами, що поза планетою Плюто нема надії на відкриття нових, ані на просторі між Юпітером і Плютоном, як про це сказано на зібранні Товариства Американських Астрономів. Цілком нові досліди над планетами перевів д-р Дж. М. Клеменс, директор морської обсерваторії у Вашинґтоні з деякими іншими астрономами при допомозі нової калькуляційної машини, якої власником є Інтернешенел Бизнесмашін Компані в Ню Йорку. Вони прослідкували біг планет нашої соняшної системи в двох останніх минулих сторіччах і на одно сторіччя на майбутність з задивляючою точністю і прийшли до висновку, що ніщо не може бути змінене в теперішній соняшній системі.

ЗАБОРОНА НАГРОМАДЖУВАННЯ МІНЕРАЛІВ

Вашинґтон. — Адміністрація оборони департаменту внутрішніх справ оприлюднила список понад 50 мінералів, які потрібні для оборонної продукції і тому їх не можна буде нагромаджувати в приватних підприємствах. На першому місці у списку находиться залізна руда і руди потрібні для виробу сталі, як марганець, хром, а дальше кобальт, нікел, тунґстен, молібден, вадій, і різнородні концентрати таких мінералів. Ліста зрозуміла продуцентам різних оборонних виробів і тому нею заінтересовані вперішу чергу підприємці. Для пересічного громадянина це тільки вияснення, чому якогось предмету не можна дістати на ринку.

● **Фінансовий щоденник, „Волл Стріт Джернал"** закупив фінансовий щоденник, „Шікаґо Джернал оф Коммерс". Це вже четвертий щоденник підприємства Дав Джонс, що видає Волл Стріт Джернал.

МІСТО НЮ ЙОРК ПОТРЕБУЄ ДОБРОВОЛЬЦІВ ДЛЯ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Ню Йорк. — Координатор Цивільної Оборони, Гровер А. Вейлен, заявив, що для зорганізування міської цивільної оборони з пів мільйона осіб треба зголошень цілого мільйона людей. Кампанія за цією справою почалася вже від Нового Року і буде тривати так довго, доки не зголоситься повне число осіб і доки цивільна оборона буде потрібна. Подвійне число зголошень потрібне на те, щоб можна було вибрати спосібних і здорових людей до сповнення належних завдань. Для приймання добровольців треба буде сили з 5,000 людей. Для цієї цілі буде встановлених 339 рекрутаційних бюр у всіх п'ятьох дільницях міста. Голоситися може кожний, хто тільки має якесь знання праці в котрій небудь ділянці. Мінімум праці буде десять годин тижнево.

ПОЧАЛАСЯ РЕЄСТРАЦІЯ ВСІХ ЧУЖИНЦІВ

Ню Йорк. — Згідно з постановою федерального Акту про Внутрішню Безпеку з 1950 велика кількість чужинців зголосилися в поштових бюрах з домаганням дати їм відповідні бланкети для реєстрації. Реєстрація чужинців має бути викінчена до 10 січня, а виповнені картки мають бути відослані до Іміґраційної й Натуралізаційної Служби. Для облегчення реєстрації в останній хвилині уряд оприлюднив, що картки для цієї цілі будуть видавати поштові бюра в кожній місцевості. Крім того поміч при реєстрації дають різні громадянські організації, які займаються перевозом скитальників, а теж окружні бюра Іміґраційної й Натуралізаційної Служби. Окружний директор цієї служби, Едвард Дж. Шоґнессі, пригадав, що на підставі закону 4,000,000 чужинців, які перебувають в Злучених Державах, за виїмком таких, що приїхали на часовий побут, мають зареєструватися до 10 січня цього року і наступних років. На реєстраційній картці треба подати теперішню адресу й інші дати, про які там сказано. — Окремо ще мають реєструватися після 1 січня діпісти до Ді Пі Комісії у Вашинґтоні.

В АМЕРИЦІ

● **На Новий Рік** записали пресові бюра менше випадків смерти ніж у минулих роках. У Ню Йорку видко було багато п'яних, але їх за те не арештували. Зрештою Новий Рік святковано на давній лад в цілій Америці.

● **Сен. Артур А. Ванденберґ** не буде приявний на першім зібранні нового Конґресу в середу. Він находиться в шпиталі в Гренд Рапидс, Миш., після поважних операцій минулого року.

● **Після зібрання нового Конґресу** президент пред'явить сенатові до одобрення список осіб, яких не одобрив минулий Конґрес тому, що не стало часу. Між зазначеними находяться кандидати на членів Ради для Підривних Діянь.

● **Вину за вибух амуніції** коло Савт Амбой, Н. Дж., 19 травня, приписує комісія конґресової палати недбальству прибережної сторожі. Підчас вибуху згинуло 34 особи. Матеріяльна шкода виносить 10 міл.

● **Вже появляються великі оголошення** у щоденниках за робітниками до праці при воєнних підприємствах. Пошукують рисівників, інженерів для начерку плянів, і т. п., працівників головно при виробі турбових летунських машин.

Західні потуги осторожні до нових совєтських пропозицій

Лондон, 3. січня. — В окремих нотах, висланих урядам Злучених Держав, Великобританії і Франції, Совєтський Союз — згідно з радіоповідомленням з Москви — погоджується на західні пропозиції розглянути предмет нарад для евентуальної нової зустрічі Ради Міністрів Закордонних Справ. Проте, совєтські передумови такої зустрічі західні великодержави розцінюють щонайменше як „сумнівні", хоча під цим оглядом їх думки дещо поділені. Речник державного департаменту у Вашинґтоні заявив, що Злучені Держави „дуже скоро" порозуміються з урядами Британії і Франції щодо цеї ноти, додаючи відразу, що совєтський уряд не зробив жадної пропозиції, яку Злучені Держави могли б прийняти. Натомість в Лондоні і в Парижі висловлюється деяку надію, що Совєти щонайменше „залишили двері отвором" до евентуальних переговорів. В совєтській ноті — приймається західні пропозиції тільки формально, але з неясного змісту виходило б, що Совєтський Союз бажає поставити на порядок нарад тільки проблему Німеччини, що Західні аліянти вже раніше відкинули, домагаючись обговорення всіх суперечних проблем міжнародної політики. В дипломатичних колах в Лондоні вважають, що нота не є ані відмовна, ані згідна, тільки під знаком звичайного совєтського „може бути". Совєти передали свою ноту західним амбасадорам в Москві в навечеря Нового Року і від двох днів її студіюється в західних столицях.

АМЕРИКА ПЛЯНУЄ РОЗМОВИ ПЕРЕД ВІДПОВІДДЮ НА РОСІЙСЬКУ ПРОПОЗИЦІЮ

Вашинґтон. — Департамент стейту оприлюднив зміст російської відповіди на ноту ЗДА, Великобританії і Франції, вислану до Совєтів, щоб перевести переговори над цілістю міжнародних проблем, які займають Схід і Захід. У відповіді Росія не відкидає в засаді можливости таких переговорів, одначе домагається наперед вирішення справи Німеччини. Тому, що між ЗДА, Англією й Францією запанувала різниця в поглядах, як поставитися до нового совєтського кроку, уряд ЗДА хоче наперед відбути наради зі згаданими союзниками і аж опісля дати відповідь на відновлену російську пропозицію.

Різниця між американським поглядом і британським така, що Америка не вірить у належний успіх переговорів з Росією, а Британія надіється, що ще можна договоритися з Совєтами.

ДЛЯ ПЕРЕМОГИ ТРЕБА ПІРВАННЯ ЗВ'ЯЗКІВ З РОСІЄЮ

Вашинґтон, 2 січня. — Міжнародне положення підчас Корейської війни виказує такі суперечности, які не допускають до перемоги армії Об'єднаних Націй над комуністами. Злучені Держави пробують зльокалізувати війну в Кореї, одначе союзники ЗДА стоять тому на перешкоді. В армії О.Н. є найбільше американських вояків, які поводяться по геройськи. Одначе ворог О.Н., тобто Червоний Китай, дістає амуніцію з Великобританії й інших країн, яких представники засідають в О.Н. Крім того головні магазини воєнних матеріялів Північної Кореї находяться поза кордонами Кореї, тобто в Манджурії. Тих магазинів не може нищити американська армія, бо вони стоять під охороною Росії. Представники Росії засідають в Організації Об'єднаних Націй, яка саме бореться проти напасників, а між напасниками, є теж Росія. Американський амбасадор в Москві повідомляє свій уряд, що він не має найменшої свободи рухів, отже найшовся в просто в неволі. Супроти того серед урядових кол назріває питання: Пощо дальше втримувати зв'язки з Росією і терпіти її в Об'єднаних Націях? Для прочищення політичної атмосфери, як кажуть деякі урядовці, треба поставити справу ясно в О.Н. і зажадати пірваня звязків між О.Н. і Совєтською Росією. Це доведе до скристалізування відносин і до вияснення, хто є союзником Америки, а хто тайним чи скритим противником.

ЮГОСЛАВСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В О.Н. ПЕРЕХИТРИЛА СОВЄТІВ

Београд, Югославія, 3. січня. — Сьогодні тут виявлено інтересну дипломатичну гру, якою Совєти намагалися хитрістю „вивести в поле" югославську делеґацію в О. Н. під час останньої сесії Генеральної Асамблеї. Югославська делеґація на своє велике здивування одержала нагло запрошення від Вишинського і Маліка до участи у прийняттю, влаштованому совєтською делеґацією. Югославське здивування було тим більше, що совєтські дипломатичні представництва в усіх країнах зірвали всі товариські стосунки з югославськими дипломатами. Тільки тоді югославські представники ствердили, запрошення сходиться щодо дат зі заповідженим об'явленням президентом Труманом американської допомогової програми для Югославії. Тоді теж виявилася інтенція несподіваного совєтського запрошення: затягнути югославську делеґацію на совєтське прийняття і тим здискредитувати Югославію в американських і західних очах та „вбити клина" в помітне поліпшування та нормалізацію югославсько-західних стосунків. Проте, югославська делеґація перехитрила совєтську та відкинула її запрошення.

КАНАДА БУДЕ МАТИ БІЛЬШЕ АТОМОВИХ ФАБРИК

Оттава, Канада. — На найближчій сесії парляменту буде поставлення домагання, щоб побудувати ще один атомовий завод коштом $30,000,000, як це заповів міністер торглі С. Д. Гав. Теперішній атомовий реактор побудований над річкою Чок Ривер. Новий має бути більший.

НОВИЙ АМЕРИКАНСЬКО-АРАБСЬКИЙ НАФТОВИЙ ДОГОВІР

Каїро, 3. січня. — Тут повідомлено, що Арабсько-Американська Нафтова Компанія, — нафтові поля якої в Савдівській Арабії належать до найбільших і найважливіших в світі, заключила зі савдівсько-арабським урядом новий договір, на підставі якого чисті прибутки Компанії будуть ділитися по половині між нею і між урядом. Договір, підписаний на початку грудня, має обов'язуючу силу від початку 1950-го року, отже майже на один рік взад. В цьому році арабський уряд мав би дістати на підставі договору вже понад 100 мільйонів долярів.

О. Д-Р І. ГРИНЬОХ НА ВІДВІДИНАХ В АМЕРИЦІ.

Ню Йорк, 3 січня. — З поінформованих джерел довідуємося, що до Злучених Держав приїхав на короткі відвідини о. д-р Іван Гриньох, відомий український політичний діяч, що займає визначне становище в українському визвольному русі. О. д-р Гриньох, наскільки це дозволить йому час та полагодження головних цілей його приїзду, відвідає, можливо, теж деякі більші українські громади в цій країні.

У.К.К. ПІДДЕРЖУЄ ЗАКЛИК ГУБ. ДЮЇ В СПРАВІ МОБІЛІЗАЦІЇ

Ню Йорк, 3 січня. — Український Конґресовий Комітет піддержав „вповні і всеціло" останній заклик губернатора стейту Ню Йорк, Тамаса Е. Дюї, в справі повної краєвої мобілізації до оборони перед совєтською загрозою. В листі УКК, підписаному Дмитром Галичиним, м. і. написано: „Це справді є щастям мати американця Вашого маштабу, досить відважного і реалістичного, щоб сказати відверто своїм землякам холодні факти про силу Совєтської Росії та наші національні недомагання в тій хвилині великої загрози для країни, з огляду на російську аґресію та амбіції запанувати над світом. Оцінюючи сили тих, що на випадок війни боролися б по нашому боці, було б вказано взяти до уваги теж потенціял величезної сили поверх 40мільйонового українського народу, що опинився в складі Совєтського Союзу проти своєї волі та який веде завзяту боротьбу, очолювану підпольною Українською Повстанською Армією, за за своє визволення та за здобуття національної волі і незалежности. Сила українського національного визвольного руху є наявна. Теж його перемога у відповідних обставинах є запевнена. Справою нашої країни є усвідомити собі цей факт та у власному інтересі піддержати цей рух".

ТЕАТР-СТУДІЯ Й. ГІРНЯКА ПОЧАВ СЕЗОН

Ню Йорк. Театр-Студія під керівництвом Йосипа Гірняка з великим успіхом почав свій новий, вже другий в цій країні сезон двома успішними виставами драми Лесі Українки „Лісова Пісня", в суботу 30-го і в неділю 31-го грудня, в невеличкій залі Св. Юра, що оба вечорі була заповнена вщерть. У виставці взяли участь артисти: Й. Гірняк, Олімпія Добровольська, Тамара Позняківна, Ліда Крушельницька, Володимир Лесняк, Микола Ґерус, Л. Кукрицька, Л. Погребинська, Марія Руда, В. Змій І. Олесіюк та І. Куліш. Режисерія була в руках О. Добровольської, музика — І. Соневицького, хореографія — В. Переяславець, декорації В. Лисняка. Виставка драми була під кожним оглядом успішна, наскільки на це дозволяли зовнішні обставини, головно рішучо рішучо замала заля. Крім знаменитої гри артистів, окремо треба відмітити незвичайну дбайливість в підготовці музичного тла і декорацій, як теж костюмів. Успіх обох вистав міг би оправдано послужити Студії заохотою до дальшої праці і розбудови.

● **На університетський фонд для неґрів** прийшло в минулому році $1,200,113.73. Це є на 50,000 більше ніж попереднього року.

В КОРЕЇ АЛІЯНТИ ВІДСТУПАЮТЬ НА ЦІЛОМУ ФРОНТІ

ЧЕРВОНІ ЗНОВУ НА ПІДСТУПАХ ДО СЕУЛ. — ПІВДЕННО-КОРЕЙСЬКИЙ УРЯД ЗАЛИШИВ СТОЛИЦЮ. — ПОМІТНИЙ НАТИС КВОРОГА ТЕЖ НА СХОДІ.

Токіо, 3. січня. — Під сильним натиском комуністичних орд аліянтські війська відступають на цілому 140 милевому фронті в Кореї, на південь від 38-мої паралелі. На західному секторі фронту, де натиск ворога є найсильніший, комуно-китайські війська підступили на вісім миль до Сеул, загрожуючи безпосередньо цій південно-корейській столиці, майже цілком евакуованій з цивільного населення. Положення на цьому секторі фронту означується як „критичне". Південно-корейський уряд повідомив, що він вже теж залишає Сеул. — Військові власті видали заборону не-військового руху після 6-тої години ввечорі і з цього робиться висновок про дальший відступ. Вчора аліянтські війська залишили місто Уіджонґбу, 12 миль на північ від Сеул, і сьогодні вранці це місто вже було в комуно-китайських руках. Аліянти, відступаючи, знищують за собою все, що моглоб ворогові служити охороною перед аліянтськими бомбами. Помітне збільшення ворожого напору стверджується теж на центральному і східному секторах фронту. Взяті там в полон комуно-китайські вояки потверджують приявність на цьому секторі тих комуністичних військ, що недавно наступали на аліянтську базу в Гунгнам. Комуно-корейський маріонетковий премієр в новорічному посланні обіцює „корейському народові" швидку перемогу та закликає війська і партизанів до „ліквідації ворога всіми доступними засобами". В міжчасі, аліянтська авіяція продовжувала свої масові атаки, концентруючи їх головно на західному секторі фронту та в його безпосередньому запіллі. Жертвою налетів впали сотні ворожих вояків, багато домів, три мости та численні інші воєнні об'єкти. Аліянтська розвідка стверджує, що ворог продовжує підтягати на фронти сильні підкріплення в людях і воєнному матеріялі, включно зі совєтськими танками. Бої продовжуються на цілому фронті.

„КОМІСІЯ ТРЬОХ" ЗВІТУЄ В СПРАВІ ПЕРЕМИР'Я

Лейк Саксес, 3. січня. — Зложена з трьох осіб комісія Об'єднаних Націй закінчила вчора підготовку звідомлення своїх безуспішних зусиль довести до перемир'я на фронті в Кореї. Сьогодні індійський член цеї комісії передасть це звідомлення Політичному Комітетові Генеральної Асамблеї. Заходи Комісії закінчилися неуспіхом після того, як комуно-китайський уряд відмовився навіть від переговорів на цю тему, добачуючи в них аліянтський „підступ" та бажання „виграти на часі", щоб краще приготовитися до нового положення в Кореї, витвореного комуно-китайською участю у війні. З поінформованих кол рівночасно повідомляється, що не зважаючи на безуспішність Комісії, — Злучені Держави не почнуть безпосередньо сподіваної акції в Об'єднаних Націях з метою домогтися міжнародного визнання комуністичного Китаю агресором, з усіми консеквенціями, які з цього виходять.

АЛІЯНТСЬКІ ВТРАТИ БІЛЯ СЕУЛ „СЕРІОЗНІ"

Сеул, 3. січня. — В неофіціяльних повідомленнях з фронту стверджується, що аліянтські втрати під час відступу на цьому секторі фронту є „серіозні", головно як йдеться про ранених. Найбільше ранених є від малої автоматичної зброї. Проте, втрати ворога є чисельно багато разів більші, хоча вони можуть вирівнюватися в процентовому відношенні до цілости приявних на фронті військ.

● **Далай Лама, „живий Будда"** і володар Тибету, виїхав на південь країни зі своєї столиці Ляса, на яку тепер з двох сторін наступають комуно-китайські загарбники.

КИТАЙ ПРАКТИЧНО ОКУПОВАНИЙ СОВЄТСЬКИМИ „ДОРАДНИКАМИ"

Гонґ Конґ, 3. січня. — З поінформованих джерел тут заявляють, що комуністичний Китай тепер вже практично окупований совєтсько-російськими „дорадниками", що занімають всі ключеві пости в адміністрації та у війську. Після приступлення Китаю до корейської війни, кількість цих совєтських „дорадників" з кожним днем помітно збільшується. Головним військовим командантом всіх комуністичних дій на Далекому Сході мав би бути тепер маршал Жуков, що має свою головну квартиру в Мукден в Манджурії. Рівночасно стверджується, що комуністична диктатура в Китаю дальше закріплюється в усіх ділянках, в чому теж добачується руку совєтських „дорадників". Зокрема скріплюється акцію проти щораз більшої активности проти-комуністичних партизанів, що поступово поширюється на цілий китайський континент.

КОНФЕРЕНЦІЯ КАМОНВЕЛТУ В СПРАВАХ ДАЛЕКОГО СХОДУ

Лондон, 3. січня. — Вчора тут почали з'їжджатися премієри країн британської спільноти народів, починаючи десятиденну конференцію, головним предметом якої будуть проблеми Далекого Сходу та необхідність одностайної політики британських країн в цьому відношенні. При цьому звертається увагу на факт, що досі не всі ці країни зайняли однакове становище до комуністичного Китаю. Між головними справами, що будуть предметом нарад, називається такі: 1. Спільна політика відносно визнання комуністичного Китаю та споріднені проблеми; 2. Тихо-океанський пакт спільної оборони, включно зі Злученими Державами і Францією; 3. Можливість необхідности запропонованого ген. Мек Артуром озброєння Японії; 4. Мировий договір з Японією та 5. Основна господарська допомога азійським членам Комонвелту, можливості якої були вже предметом основних студій.

В СВІТІ

● **Папа Пій XII прийняв** на приватній авдієнції генерального секретаря Арабської Ліґи, обговорюючи з ним зв'язані зі Святою Землею проблеми Близького Сходу.

● **81 вуглекопів згинуло** в нещасливому випадку в шахті в Західній Мадярщині.

● **П'ять дальших совєтських журналів:** „Совєтський Союз", Совєтская Література", „Совєтская Женщина", „Огоньок" і „Крокоділ" заборонив поширювати на терені Франції французький уряд. Раніше заборонено „Новое Время".

● **Французький уряд заповів** дальшу чистку комунофілів з відповідальних постів, зокрема зв'язаних з дослідами над атомовою енерґією.

● **Американський високий комісар** в Німеччині, Мек Клой, відбув чергові наради з канцлером Аденауером в справі ремілітаризації Німеччини.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВОРІЧНІ ПРОГНОЗИ

Новий рік зуотрічали цього року в усіх церквах молитвою за мир. В такому самому тоні виголошувано промови, писалися часописні статті. Але було теж щось інше, на що варт звернути увагу. Це новорічні почування тих головних потуг, сили яких були б рішальними у новій світовій війні.

Зачнім від Совєтів. Отже совєтська преса заповіла, що друга половина 20-го століття буде тріюмфальним походом комунізму. З кожним днем і з кожним роком зближається перемога марксизму-ленінізму в цілому світі. Західний світ — по словам цеї преси, — це занепад і гниль, а Злучені Держави — це „малпувата імперія". Як вигляди для комунізму щораз кращі, так для капіталізму щораз гірші. Тому остаточний тріюмф комунізму в цілому світі запевнений, як неминучою є заглада Західного Світу.

Такої бундючности в центрах демократій під Новий Рік не було, але була сильна віра в Божу поміч, надія, що Боже Провидіння буде по боці націй, що охороняють свободу і християнську цивілізацію. Тільки — наче б предчуваючи совєтські бундючні погрози — секретар стейту, Дін Ачесон, заявив, що Злучені Держави настільки сильні, що можуть зареагувати на кожну аґресію, без огляду на те, чи вона відносилася б до Америки, чи до її приятелів. При цьому дав він ближчі пояснення щодо цього, як американська сила виглядає і в чому та де її добачувати. Проте для самого американського народу заповів Ачесон тільки те, що свого часу заповів Чорчил англійському народові, а саме: кров, тяжку працю, піт і сльози. При чому додав до цього ще одно: — віру, себто віру в те, що вкінці Америка, а з нею уся демократія, таки остаточно переможуть.

На бундючні совєтські голоси про комуністичну перемогу в світі, з американців мабуть чи не найкраще зареагував відомий Волтер Винчел. Він каже, що Америка ніколи не була такою могутньою, як нею є вона сьогодні. Таємна американська зброя, пише Винчел, якої Злучені Держави ніяк не хочуть вживати, могла б нині розторощити кожну потугу на землі, як і кожну спілку потуг. Так, як справи стоять сьогодні, пише Винчел, Америка може знищити цілу Росію. З усіх її міст, що мають понад 100,000 населення, сліду не залишилося б, а там, де є нині Москва, остали б тільки згарища. Та — хоч не жаль комуністів — жалко вбивати невинних людей, особливо дітей. Це й причина, чому Америка не вживає в Кореї таємної зброї проти китайців, бо ж у такому випадку мусіло б потерпіти і корейське населення. Коли ж йдеться про совєтську таємну зброю, то вона — пише Винчел — в порівнянню з американською, виглядає на фаєрверки, що їх вживають діти, як святкують „Форт оф Джулай".

Треба признати, що бундючність Винчела має таки куди глибші підстави, ніж та, яку виявили совєтські журналісти у своїх новорічних прогнозах. До того Винчел пише з своєї власної ініціятиви, а совєтські журналісти передають те, що їм наказано написати.

Не зважаючи на ті всі заяви і бундючні погрози та загальну ситуацію, яка є дійсно грізною, воєнного конфлікту на світові розміри в 1951 р. не надіються. Зате буде ще гарячіша підготовка на випадок такого конфлікту.

Вправді тепер думки американського громадянства дещо розбиті дискусією над заввагами Герберта Гувера, але не до такої міри, щоб це стримувало збросння Америки й Европи. Отже, буде війна, чи не буде, але підготовка до неї піде в 1951 році в ще скорішому темпі, як було досі.

Реєстрація чужинців

„Інтернешенел Інститют оф Бостон", який обслугує чужинно-народжених американців, розіслав інформації про законні вимоги щодо реєстрації чужинців в 1951 р. Повторюємо ці інформації, в додатку до тих, що вже були проголошені в нашій газеті.

Чужинцем (alien) є кожний, хто не є громадянином (citizen). Хто має тільки перші папери, вважається чужинцем.

Акт Внутрішньої Безпеки з 1950 р. вимагає, щоб мешканці і ті чужинці, що не мешкають постійно, вислали спеціяльні повідомлення до Immigration and Naturalization Service, Washington, D. C. Всі мешканці-чужинці мусять до 10 січня 1951 прислати формуляр, званий Form I-53. Там треба написати ім'я, теперішню адресу і реєстрований нумер чужинця. Непостійні чужинці, як відвідувачі, студенти, купці і моряки, не мають обов'язку виповняти формуляра I-53. За те вони мають виповняти формуляр AR-11 що три місяці.

Оба формулярі можна дістати в кожнім поштовім бюрі або в бюрах Іміґраційної й Натуралізаційної Служби. В додатку кожен чужинець мусить якстій повідомити Іміґраційну й Натуралізаційну Службу про кожночасну зміну адресу.

Чужинці, які приїхали до Злучених Держав як переміщені особи („діпісти"), мусять теж сповнити вимоги закону, відомого як „Акт про Переміщені Особи з 1948 р." і виповнити всі чотири піврічні звіти за час двох років. Звіти висилається 1 січня і 1 липня кожного року.

Дальших інформацій в цій справі можна засягнути в дистриктових бюрах U. S. Immigration and Naturalization Service, або в стейтових агенціях, як де вони існують. Інформації подають теж Міжнародні Інститути (International Institute). Таких Міжнародних інститутів є 52; є вони майже по всіх більших містах, а адреси їх можна знайти в телефонічних книжках.

Іван Кедрин.

ПРОМОВИ

Повінь промов заливає українську громаду в ЗДА. Колись ця громада святкувала щороку обов'язково Шевченкові роковини і роковини Листопадового зриву та IV. Універсалу. Бували, очевидно, й інші святочні концерти-академії, але їх скількість була де-де менша, як тоді, коли приїхала сюди маса нової іміґрації. Як довелось управам різних нововповсталих організацій своєю метушливістю доказувати доцільність свого існування — число ширших сходин, зборів, концертів - академій, усяких зібрань, ювілеїв, віч і маніфестацій почало рости, як гриби по дощі. І разом із ними зростав на салях гомін від виголошуваних промов. Коли на святочних концертах - академіях промови є — за освяченим звичаєвим правом — словесною декорацією до музично-співучої частини, то на конвенціях, зборах, анкетах, ювілеях і вічах музика, спів і деклямація є квіткою, дочіплюваною до кожуха, пошитого з безміру слів. І ті слова, кажучи стилем Гомера, „викидувані з-поза перегороди зубів", починають проймати нас жахом.

Бо гаралельно зі зростом числа всіх таких імпрез, що на них виголошується промови, раптово почав падати рівень промов. Здається, що не тільки автор цих рядків, але й більшість Шановних Читачів мала сумнівну приємність наслухатись в останніх часах промов, які були глумом і над авдиторією і над самою ідеєю — випустити на естраду промовця.

Щоби баламуцтво не ширилося: ми рішуче не є проти концертів-академій, ані ювілеїв, зборів чи маніфестаційних віч. Існує маса історичних роковин, безліч добрих нагод, щоби влаштувати вечір, який дозволить людям, спрагненим громадського гурту і цікавим почути щось цікаве, — зійтись, чогось навчитися і приємно розважитись. Такі імпрези — це безумовно доказ громадської активности і було б нелогічно і нерозумно виступати проти них. Навпаки, ми самі переконані що не тільки щорічні традиційні роковини, але й різні актуальні потреби кажуть скликувати збори і віча: потребувала і потребує їх кампанія ЗУАДК-ту; має не тільки право, але й обов'язок влаштовувати всякі імпрези Український Конґресовий Комітет, коли він хоче зібрати фонди та робити пропаганду; не можна теж нікому заборонювати влаштовувати гучні ювілеї, коли є кому їх організувати і є кому заповнити салю. Ми є противниками тоталізму в усіх ділянках, отже рішучими противниками обмежування доброго права і повної свободи кожного і кожної, хто лиш захоче щось організувати і влаштувати. З одним застереженням: щоб вони дбали про рівень імпрез. З цього застереження випливають вимоги однаково до організаторів, як і виконавців: коли організатори вибірають (анґажують, запрошують) промовців, то хай не кермуються арґументами „Годі було його поминути", або „Нам залежить на тому чоловіці", тільки єдиним арґументом — чи він може і зуміє сказати щось нове і цікаве у пристойній формі. Коли ж громадянин (громадянка) приймає почесне запрошення, то має обов'язок — примітивний обов'язок чемности у відношенні до аранжерів і слухачів та пошани до ідеї даного вечора — приготовитись і не вважати авдиторії стадом баранів, що будуть мекати (бити оплески) без уваги на те, як їм хто завівкає.

На превеликий жаль, і шановні аранжери і шановні промовці щораз частіше забувають, про ці правила пошанування культури голошеного слова. Приймається звичай, що промова на Академії чи маніфестації — це зліпок патріотичних фраз, навіть найбанальніших, коби лиш виголошених із відповідним патосом і грімким голосом. Проти такої тенденції треба рішуче застерегтися. Нам не треба взагалі крилатої фрази, бо по-перше, **патріотичне виховання не ведеться нині патріотичними фразами,** і по-друге, **нам уже не треба ін'ції патріотизму.** Кого має переконувати бомбастика патріотичної тромтадратії? Старим іміґрантам вона переїлася, вони стали людьми твердими і тверезими, а свій патріотизм доказали всіми величавими осягами своїх конкретних патріотичних зусиль і своєї патріотичної жертвенности; вони йдуть тепер на академії чи маніфестації, щоби заманіфестутати свою солідарність з усією громадою та зазнати нових вражень. Новим же іміґрантам, які свідомо відреклись всього свого життьового дорібку, здебільша покинули частину рідні і пішли на скитання по світу, на злидні і поневірку, щоби лиш не потребувати кривити душею і щоби залишитися вірними свому національно-політичному „Вірую", — таким людям не треба патріотичних проповідей, що в них бундючність фрази і крикливість голосу мають заступити пустку інтелекту. Новоприбулої молоді патріотичною фразою не підтягнете вгору, а тут народженої не притягнете до салі. Цей тромтадрацький стиль промов непотрібний нікому й усім осоружний, за вийнятком самого промовця: бо це найлегший спосіб виголосити промову, залишитись патріотом і повірити у свій красномовний талант.

Бувають промовці, які дійсно мають надзвичайний талант: вони вміють говорити пів години чи годину, ви найуважніше слухаєте, а коли Вас безпосередньо потім спитати, про що була мова, Ви просто не всилі переказати змісту. Такі промови роблять слухача смирним і скромним, бо переконують його, що він людина тупа і безграмотна, яка не доросла до ґеніяльности промовця. Це неабиякий хист впродовж години підганяти фразами фрази без однісї думки, що її можна би собі затямити! Коли ж такі промовці дістають право громадянства на українських імпрезах, то вони можуть не тільки відстрашити громадян від відвідування взагалі будь-яких говорених імпрез та зарізати згори найкращі почини, але й **обнизити рівень політичної освіти загалу.** А яка ж вища ціль усіх таких масових зібрань, як не **поглиблювати громадську й політичну думку загалу,** як не те, щоб використати нагоду до висловлення у приступний лад деяких думок, опертих на якомусь . баґажі знання чи досвіду?! І коли навіть тема дуже стара і коли, здавалось би, сказано про неї вже все, що можна було сказати та нічого мозолитись над відкриванням Америки, то й тоді — коли промовець схоче приготовитись — можна сказати у культурній формі 10-ти чи 20-ти хвилинну промову, заактуалізовану до вимог дня, таку, яка не обнизить рівня імпрези.

Ясно, що ці критичні заввваги не торкаються всіх промов, що пролунали в останніх тижнях і далі лунають в українських салях Америки. Ми чули промови дуже добрі, виголошені без тіні патосу, хоч високо-патріотичні, — ми чули промови, що врятували цілий вечір, ми були недавно на сумних поминках по одному діячеві, де промовляло 14 осіб, кожна не довше 5 хвилин і кожна подавала якусь думку. Але, здається, це таки вийнятки з правила, що ним стають власне промови без думок або викрикування фраз. І навіщо взагалі кричати та пригадувати цим рецензію одного музичного критика на спів концертантки: „Слухачі захрипли від слухання..."

Ми могли б далі терпеливо хрипнути від слухання, коли б ніщо більше не терпіло, як наші горла. Але шкода від отих довжелезних, п р и м і т ивних, водянистих промов далеко більша, бо громадська. Тому, коли вони стають суспільним явищем, треба на нього вказати, і без остраху що будуть обурюватись тромтадрати, на п'ятнувати його та боротися з ним.

Микола Кокольський

НА ЯСНИЙ ШЛЯХ

Хоч по медових місяцях американсько-совєтської приязні залишилася тільки гіркота, то все ще американцям назагал тяжко зрозуміти, чому їх недавні приятелі стали їм ворогами. Таж давали вони большевицьким союзникам все, чого тільки ті забажали, не залишили для себе навіть вузької доріжки до Берліна та Відня, а все таки їх не задовольнили. І тому й сипалися, від політиків і неполітиків навипередки, різні рецепти на привернення недавньої приязні.

Та всі ті рецепти не принесли ніякої зміни на краще. Навпаки, ворожнеча степенувалась з дня на день, аж врешті від слів прийшло до чинів, прийшло „визволення" південної Кореї і з'явились китайські „добровольці". Політики стали на роздоріжжу. Куди ж тепер?

Тільки ті, що їх очі постійно звертаються у бік московської Мекки, знають свій шлях. Вони то ліплять на мурах міст „невинні, мирові лозунґи", навіть на скромнім, жовтім папері. Вони то збирають по міських закутках від наївних прохожих підписи на нібито мирові проклямації, вони сунуть в наївні руки голубино невинні відозви про мир. Та це маленьке слівце „мир" має в московській мові ще друге значення: мір — світ. І ось того другого „міра" прагне сталінський „ґалубчік", — отже цілого світу. Дістати його в свої хижі кихті, пограбувати буржуйські витребеньки, тай зажити бодай крихітку так, як живуть ненависні буржуї.

Москва знає недомагання сьогоднішнього демократичного світу. Вона знає, що цей світ все ще не усвідомив собі вповні тієї небезпеки і того нещастя, яке готує йому большевизм. — Світ ще не розуміє цього, що цей новітній Джинґіс-Хан страшніший від колишнього. До того нацистівський розбій порушив цілий світ до основ і йому тепер тяжко найти спільну мову. І якраз в тім сила Москви, яка переконана, що саме тепер є найкраща нагода до здійснення б о л ь ш евицьких плянів підбою світу? Виступ большевицьких корейців, а сьогодня китайців це та кровотеча, яка має відповідно підготовити ґрунт на „паслєдній і рішітєльний бой".

На тлі цієї ситуації виступає бувший президент Герберт Гувер зо своїм проєктом обмеження оборони перед большевицьким наступом до Західної гемісфери, до берегів Атлянтику і Пацифіку. Очевидно, що ця думка не зродилася сьогодня в голові Гувера. Це є давний американський ізоляціонізм у новій формі, під впливом воєнних дій на Кореї. Думки Гувера поділяє деяка частина американського громадянства і тому належить основно застановитися над ними, поки не запала ще клямка.

Погляд Гувера є до певної міри слушний. Про це свідчить корейське боєвище, де кількість американських страт перевищає втрати всіх інших сил Об'єднаних Націй. Невже ж так мав би виглядати майбутній виступ Об'єднаних Націй теж проти московського ворога? Невже ж сини Америки будуть кривавитися теж на полях Европи й Азії, а інші будуть займати невтральне становище, чи в якій інший спосіб відмовлятися від активної участи в війні?

Очевидно годі надіятись, — щоб у таких обставинах Америка кидала своїх вояків на оборону Европи й Азії. В боротьбі з большевизмом не може бути невтральних. Бо сьогодня мені, а завтра тобі. І тому вільні народи світу мусять забути сварні і вибачити собі всякі кривди, хочби які вони були болючі, та так приготовлятися до боротьби на життя і смерть. Ми певні, що так воно буде, як тільки засурмлять боєві сурми. Цього надіється теж і Америка, яка є у своїй подавляючій більшості є проти всякої ізоляції, а за дальшу мілітарну допомогу Европі.

Бути членом Українського Народного Союзу, значить належати до такої української організації, яка об'єднала в Америці й Канаді найсвідоміші українські сили в один ідейний моноліт та поставила його на службу нашим країнам та нашому поневоленому українському народові.

Д-р Іван Німчук.

Совєтські слідчі

(Передруковуємо з канадійського „Світла" уривок незвичайно інтересних споминів, що в коротці мають появитися окремою книжкою).

Десь при кінці лютого або в початках березня 1940 р. викликали мене „на допрос" і привели перед нових слідчих. Було їх двох: старший роками і ранґою, доброї туші — бльондин і молодий, худорлявий — брюнет. Згодом я довідався, що старший — це росіянин Зайцев, а молодший — українець Кудря.

На самому вступі той старший казав мені розказати дещо про Львів, як націоналістичний вулькан, і політичні відносини в ньому в останніх роках. Я став оповідати дуже загально про те, як панівна штучна польська більшість верховодила у Львові та як при такій владі почувались українці і жиди. Своє оповідання я ілюстрував даними про шкільництво, культурно-освітнє й господарське життя, при чому покликався на колишній вислів соціялістичного посла Дашинського, що вся польська культура на Сході, зокрема у Східній Галичині, збудована за гроші українських податників. Моє оповідання, як видно було, цікавило Зайцева, бо він, ходячи по кімнаті, перервав його кілька разів і ставив різні додаткові питання та вимагав пояснень. Другий слідчий, той молодший, що сидів оподалік при столі, увесь час мовчав і ніби щось записував. Аж по довкому-довгому часі він підняв голову і спитав чистою українською мовою з виразно галицькою вимовою:

— А діячок Союзу Українок знаєте? Чи той Союз був політичною організацією?

Я відповів, що знаю багато діячок Союзу Українок особисто, і став оповідати, як то польська влада, побачивши сильний розріст і розмах праці Союзу Українок у цілому краю, пішла наступом на цю жіночу організацію, очолювану п. Мленою Рудницькою і п. Галею Шепарович, та вкінці її розвязала. Але провідниці Союзу Українок, передбачаючи його розвязання, підготовили заздалегідь статути нової жіночої організації як політичної партії під назвою „Дружина Княгині Ольги" і завдяки цьому, так сказати, за одну ніч на місце розвязаних філій і кружків Союзу Українок покликали до життя в цілому краю Дружини Кн. Ольги. Ті дружини застала вже всюди червона армія, коли ввійшла до нашого краю в другій половині вересня 1939 р.

Після того той молодший слідчий почав мені ставити далі українською мовою різні подрібні питання, які старшого мабуть не дуже цікавили, бо по якомусь часі він вийшов з кімнати і лишив нас самих на довший час. Питав мене молодший слідчий між іншим про кількох львівських українських журналістів лівого напрямку, яких очевидно мусів знати. При згадці про Володимира Темницькго, колишнього міністра закордонних справ УНР, спитав про його брата Мілька (Омеляна). Коли ж почув, що він помер давно в Одесі, здивувався і прийняв цю вістку з наявним сумом. Далі розпитував про Товариство письменників і журналістів ім. Івана Франка у Львові та про чільніших його членів. Але найбільше допитувався він про двох молодих українських діячів з Богородчанщини, з чого я зробив висновок, що він сам походить з того повіту. (Від покійного журналіста Володимира Дзіся і Степана Федака, що мали як арештовані теж того самого слідчого, хоч і в інших, далеких від себе тюрмах, і вийшли на волю, як і я, чував я за німецьких часів у Львові, що Кудря був чистої крови полтавець).

Повернувся до кімнати старший слідчий і допити перейшли на російську мову. Той старший питав мене, хто, на мою думку, найвизначніший і найпопулярніший серед українців у Львові. Я відповів без вагання, що Митрополит Андрей Шептицький. На запит, чому, я пояснив, що Митрополит в очах всього українського народу на західно-українських землях — це великий меценат, царський вязень - мученик і твердий оборонець не тільки церковно-релігійних, але й національних прав українського народу. Він мав мужність виступити з рішучим протестом навіть проти польського уряду за масове нищення з його наказу православних церков на Холмщині в 1938 р. На запит про інших визначних українців у Львові я назвав ще ред. Костя Левицького, д-ра Маріяна Панчишина проф. Кирила Студинського, проф. Василя Сімовича та кількох інших.

Мене відпустили до камери з тим, що на другий день мене ще покличуть. Другого дня переслухували мене знову обидва нові слідчі, при чому старший з них, Зайцев, виходив кілька разів з кімнати, лишаючи мене з молодшим. З розмови з ним я вичув, що моя справа не стоїть найгірше, тим більше, що ні попереднього ні того дня ні один ні другий не зробили мені ніякого конкретного закиду. З різних запитів їх обох я догадувався, що вони прибули в Москву саме зі Львова, де зібрали певно всякі дані про мене та інших львовян-українців, що сиділи тоді на Лубянці. Коли ж на запит Зайцева до яких товариств я належав, я сказав, що між іншими товаристсами я від довгих літ був членом Львівського Бояна, він заявив без обиняків що дуже добре пригадує собі мене з виступів того хору у Львові. Отже виходило що як Кудря, так і Зайцев, члени НКВД, перебували за польських часів у Львові і збирали потрібні їм інформації на місці.

Коли мене відпустили до камери, я став думати багато про можливість свого звільнення, або бодай так званої вільної зсилки. Не мав я до цього ніяких конкретних даних, але по допитах у тих двох днях я вичував інстинктовно, що обидва згадані слідчі не мають проти мене ніяких певних даних та що вони приїхали в Москву зі Львова з якоюсь означеною метою як супроти інших львовян, так і супроти мене. Як потопаючий хапається стебелинки, так і я з кількох натяків моїх нових слідчих, в яких я не добачав ніякої ворожнечі до себе, міркував собі, що моє визволення може й недалеке. Таке леліяв я в своїй душі ще й тому, що обидва слідчі розпитували мене багато і самі говорили про професора Кирила Студинського і д-ра Маріяна Панчишина, моїх добрих знайомих зі Львова (перший з них був моїм професором у львівському університеті), що тепер були членами (депутатами) Верховної Ради СССР і, як я догадувався, інтервеніювали в моїй справі.

Як у такому положенні буває, я став переходити в голові деякі свої протибольшевицькі виступи у Львові і продумував, як мені боронитись на той випадок, коли мої нові слідчі такі виступи мені пригадують. Колись була голосна моя полеміка з редактором радянофільської „Праці" (потім „Сили") Романом Сказинським (розстріляним 1934 р.), який виступив був проти моєї неґативної оцінки на сторінках „Діла" фільми „Тарас Шевченко", що її заходом відомого консуля Лапчинського виставляли не тільки у Львові, але й у всьому краю десь при кінці 20-х років.. Я написав тоді згідно з правдою, що Шевченко, якого креував у фільмі артист Бучма, виходить там не як національний поет, пророк і ґеній, а як якийсь бунтар-фанатик, що дуже заболіло всіх львівських радянофілів і совєтський консулят зокрема. Не маючи річевих арґументів, Сказинський написав у „Праці" мабуть після порозуміння з сов. консулятом, що моя оцінка тієї фільми несправедлива й однобічна, бо, мовляв, з мене промовляє ненависник Радянського Союзу та „петлюрівський письмака".

(Кінець буде)

В к о ж н і й українській хаті повинен знаходитися часопис „С в о б о д а".

ВСЯ КОЛЯДА НА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ФОНД!

ПЕРЕСЕЛЕНЧО-ДОПОМОГОВА АКЦІЯ Є Й НАДАЛІ ПЕКУЧОЮ ПРОБЛЕМОЮ!

Книжка про національні групи в Ню Йорку

Недавно Загальна Рада Американської Єдности видала перший в своєму роді провідник, який дає інформації про різні національні, релігійні і расові групи в Ню Йорку. Книжка названа „Навколо світу в Ню Йорку".

На 112 сторінка книжки перераховані 75 різних груп, що скадають населення Ню Йорку. Подано чимало фактів про їх величину, розміщення, пресу, організації, церкви, чужомовні кіно, національні і церковні свята та урочистості, ресторани. В книжці можна знайти адресу буддистського храму і татарської мечеті, а також назву парку, де західні індіяни грають свої оригінальні народні гри.

Також перераховані 154 назви часописів та журналів, що виходять у Ню Йорку на 30 мовах, інших, як англійська, та 7 радіостанцій, що висилають на різних мовах.

Книжка „Навколо світа в Ню Йорку" цікава не тільки для американців, але й для дотичних національних, релігійних та расових груп, бо вона допомагає кожній групі зрозуміти її місце у багатонаціональному місті. Звичайно, книжка не претендує на подання вичерпних данних про кожну групу, бо це вимагало б кількох томів. Але вона допоможе тим, хто цікавиться одним з найвизначніших аспектів життя в Ню Йорку. Якщо знайдуться якісь помилки у цьому виданні, то вони будуть виправлені у наступному. Очевидно, що групи, про які йде мова у цій книжці самі зацікавлені у найточнішій інформації і спричиняться до покращання дальших видань.

Тим часом ця книжка може стимулювати видання подібних книжок в інших містах Америки, де теж співживуть і співпрацюють різні національні групи.

Книжка коштує 2 доляри і її можна виписати з Загальної Ради Американської Єдности: Common Council for American Unity, 20 West 40 Street, New York 13, N. Y.

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

30. „Доктрина Вишинського"

Недавно совєтський представник Вишинський зробив заяву в одному з комітетів Обєднаних Держав, в якій яскраво виявилась основна помилка у мисленні росіян. Ця заява показала, чому вільним країнам Заходу так важко прийти до будьякої згоди з Росією чому вони не можуть погодитися на такій простій справі, що це є і що не є агресія.

Для народів Заходу агресія є факт, такий же зрозумілий, як і неприйнятий. Агресія трапляється тоді, як якась країна нападає на сусіда і поневолює його.

Але не так думають росіяни. Бо, згідно з заявою Вишинського, вони вважають, що війна є справедлива, коли провадиться для знищення „капіталізму" або „імперялізму".

Адже Вишинський сказав, що справедлива війна „провадиться для звільнення людей від капіталістичного рабства, або звільнення колоній і залежних колоній від ярма імперіялістів". Іншими словами, якщо Росія нападе на сусіда, або як така комуністична країна, як Китай, заливає своїми військами пограничні території, то все в порядку! Треба тільки щоб комуністи настоювали, що сусід є аби сам капіталіст, або страждає під капіталістичним ярмом.

Можливо, що весь світ вважатиме це агресією, але то лише через те, що він не читав і не приняв науки Вишинського!

Треба щоб американці показали у правдивому світлі цю покручену доктрину, що знущається з усіх зусиль Об'єднаних Держав зберегти мир. У своїх листах закордон американці повинні підкреслити брехливість заяв Вишинського і показати, де правда.

Американці повинні сказати, що **агресія є агресія** і що так треба дивитися на кожний неспровокований напад і карати його, щоб зберегти мир на законній підставі.

У своїй заяві перед Об'єднаними Державами 18 листопада ц. р. видатний сенатор з Масачусетз, Генрі Кебот Лодж, відповів на „Доктрину Вишинського". Окремі уривки з цієї заяви варто цитувати нашим громадянам, які хотять поширювати правду про цю важливу справу.

„Ця дивна концепція", сказав П. Лодж, „врешті значить, що коли якійсь державі не сподобається економічна або соціяльна система іншої держави, вона може піти на іншу країну і це не вважається агресією...

„Кожному може не подобатися соціяльний чи економічний устрій іншої країни. Наприклад, ми і не ховаємося з тим, що вважаємо совєтський режим диктаторським та поневолюючим. Ми думаємо, що люди, які живуть під совєтським режимом, почувалися б значно краще, як би мали волю обрати уряд за їх уподобанням, або могли б вийти на волю і побачити світ. Але це не значить, що війну, спрямовану на повалення совєтського режиму, або іншої системи совєтського типу, ми назвемо „справедливою".

„Нема сумніву в тому, що країни з різними економічними та соціяльними системами, **можуть** співжити без війни. Але ж мир буде порушений, якщо одна з країн вважатиме потрібним піти війною на іншу країну лише через те, що система цієї країни є відмінна...

„Ми прохаєм Совєти відмовитися від цієї думки... Ми віримо, що коли вони відмовляться від цієї доктрини, то мирне спів-існування і мирне обговорення всіх суперечок стане таким же природнім, як саме життя".

Це є стаття із серії статтей, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдности з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РОЧЕСТЕР, Н. П.

Служба Божа і Коляда по Радіо: Стація WVET 1280 метрів

Це вперше в історії укр. катол. парохії цього міста будуть передавати по радіо нашу цілу Службу Божу і Коляди. Буде це 6 січня, година 12 ноччю до 1,15 по півночі. Співатиме церковний хор в збільшеному складі зі своїм новим дириґентом Кирилом Цепендою.

Цею колядою заінтересувалася місцева преса і музичні чинники, що багато причиняться до піднесення доброго українського імени серед американського загалу.

Іван Бойчук
Завідатель Української радіопрограми в Рочестер, Н. П.

ЛОРЕЙН, О.

Хроніка праці, пляни і коляди по радіо

За чотири останні місяці події в українсько-католицькій парафії й праця „Просвіти" в Лорейні, в хронологічному порядку, виглядали так: 3 вересня — візитація єпископа Кир Амвроза; 15 вересня — прощання першого скитальського рекрута, Василя Щиплоцького (дотепер з Лорейну відійшли до війська 6 українських скитальців). **Жива пам'ятка з вечірки:** зібрано $36 на закупно стрептомецини для хворого Олексія Гавриха, з санаторії Зальцбурґ, Австрія. З **зібраної суми куплено 30 гр. названого лікарства, а по оплаті коштів остало $10.25 в касієра „Просвіти"**, п. Ст. Зубала, для принагідного вирішення жертводавців.

1 жовтня: — доповідь д-ра Винкентія Шандора з ПАУКонференції, про УКК і Національний Даток (на жаль, з причин незалежних від людей доброї волі, відділу УКК в Лорейні ще не вдалося створити); 8 і 22 жовтня — Надзвичайні Загальні Збори „Просвіти", для обговорення-прийняття статуту й формального перевибору Управи; 5 листопада — взірцеве свято 1 Листопада, зі згадкою про Митрополита Шептицького й ген. Чупринку-Шухевича; 17 листопада — перший в історії Лорейну старокраєвий „Миколай", з відповідною актуальною сценкою й копою жартівливих посилок.

Це про минулий час. У теперішньому ж повною парою йде збірка Національного Датку (на ялинку для УКК) і підготова до двох імпрез на ширшу скалю. 6 січня о год. 8,30 Свят-Вечора, лорейнський хор, під управою проф. Я. Барнича, дасть з радіостанції „Елирія Лорейн, стація WEOL, на хвилі 830 КЦ концерт українських колядок і щедрівок. В неділю 21 січня, в репрезентаційній залі „Словеніян Говм" відбудеться Маланчин Вечір. В програмі: колядки, щедрівки, жартівливі народні пісні й танці — усе з відповідним конферансом. Після концерту — загальна новорічна забава.

Перерви між пробами хору й танців використовують спортовці, які по-крайовому молотять пінґ-понґ. Пластуни ж Лорейну готуються витягати з печі пластову газетку власного печива (так, прошу!). Призначений для старшої пластової братії журнал має називатися „На зміну". Кого має обслуговувати? — Очевидно, цілий світ!

О. Н.

ВОДЕРВЛИТ, Н. П.

На працю УККомітету

В неділю, 12 листопада, о. Богдан Волошин відправив Панахиду за поляглих Героїв. Пополудні мав збори Український Горожанський Клюб, на якому п. Іван Урбан згадав за героїчну боротьбу українського народу, присвятивши окрему згадку сл. п. ген. Тарасові Чупринці, пам'ять якого присутні пошанували повстанням з місць і мовчанкою. На політичну працю УККомітету ухвалено дати з каси на внесення п. Петра Риганича $25, а члени зложили $15, так, що разом вислано до УККомітету $40. Зложили по $1: М. Спяк, В. Футулуйчук, І. Урбан, Н. му співпрацю в складанні німецько-українського словника, коли я дістав на це оферту від одного німецького видавництва чужомовних словників. Гехтер погоджувався і я тільки вижидав формального контракту від цього видавництва. В початках червня 1941 р. подала мені п. Левицька 100 нім. марок, щоб я переслав їх Гехтерові, але не виявляв йому від кого. Я думав, що Гехтер навіть не питатиметься мене, думаючи, що це зачет на працю при словнику. Але коли він запитав мене від кого, я йому відповів: „Супроти мене Ви за ці гроші нічим не зобов'язані, споживайте спокійно їх і не допитуйтеся про Вашого добродія".

Було пару днів до німецько-совєтської війни. Я вибирався з міста свого дотогочасного побуту. Вийшовши ранком полагодити дещо в місті; вернувшись застав лист від Гехтера, який сповіщав мене, що він не може прийняти грошей, не знаючи від кого, тому висилає мені гроші назад. Моя господиня повідомила мене, що листонош мав для мене більшу суму грошей з Праги і ще зайде до мене раз. На її здивування я сказав її, щоб вона сказала листоношові, щоб він завернув гроші назад до Праги, бо я вже виїхав. А Гехтерові я відписав, щоб він в справі цих грошей не звертався більше до мене, тільки до п. Левицької. Не знаю, як остання приняла це моє виявлення тайни, але коли я в осені 1941 р. заїхав ще до того міста за своїми річами, вона через наших спільних знайомих здоровила мене, але зустрінути її й перепросити її, що я з огляду на настирливість Гехтера не міг далі таїти її добродійство, я не мав змоги. Гехтера зустрів я в половині квітня 1945 р. в приміщенні видавництва Юрія Тищенка в Празі, коли зайшов я туди, щоб відібрати свій рукопис, поданий раніше для надрукування в цьому видавництві. Тищенка я не застав, але з його поручення Гехтер звернув мені мій рукопис. В мене була тоді гарячка дальшої скитальщини й ми тільки побажали собі успіхів у дальшому житті. Тепер у третю річницю смерти Максима Гехтера подаю цей епізод мого знайомства з ним як причинок до його характеристики для його майбутніх біографів.

ШІКАГО, ІЛЛ.

В пам'ять ген. Петрова

Дальші пожертви на будову пам'ятника на гробі бл. п. ген. Всеволода Петрова зложили: На прогульці Тов. Ветеранів зібрано $27, з Тов. СУМ в Ню-арку $12.25, Філія Тов. Ветеранів в Шікаґо $10, Спортове Тов. Леви в Шікаґо $10, Союз Українок, від. 44. в Бостоні $10, Доп. Комітет в Бостоні $5, М. Варницький $5, Ірина Шевчук $2, С. Бартко $2, а по $1: І. Качас, Я. Сохацький, Марія Сохацька. Разом $86.25. Дальші пожертви слати на адреси: V. Simiancev, 125 So Orange Ave, Newark, N. J. і P. Oleksienko, 2514 N. Noroica Ave, Chicago 35, Ill. За Комітет: Петро Олексієнко, заст. голови і скарбник.

Древецький, А. Карафанда, Я. Вовчко, О. Спяк, М. Завойський, А. Кріль, Ф. Васуля, М. Дичко, П. Кащак, Ф. Феник, Ю. Чайковський, решта дрібними.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З христин на УКК

На хрестинах донечки панства Гнатових, недавно прибулих до Америки, рідня та знайомі не забули підчас гостини і за наше завдання помагати УККомітетові пропагувати в Америці українську справу та справжні цілі визвольних змагань українського народу. На ту ціль зібрала п-ні Гнатів між присутніми $21, які вислано до УКК.

М. Прокопів

На цілі українського спорту!

Група українців в Йонкерс, Н. Й. — прихильників українського спорту в Америці зібрала та вплатила до каси УСК-у Ню Йорк 50 дол. По 5 долярів зложили: Кравець Василь, Зварич Михайло, Глушко Роман, Глушко Дмитро, Ціховляс Зенон, Шмогай Теодор. По 2 дол.: Лаб'як Михайло, Кудрик осип, Малик Дмитро, Хиль Волод. По 1 дол.: Булат Іван, Мороз Петро, Дудар Осип, Гоньчак Іван, Кульчицький Волод., Галушка Богдан, Штайнберг Орест, Мороз Осип, Шашкевич Михайло, Гарасимів Пилип, Подоляк Василь.

За це щира дяка від Проводу У.С.К-у Ню Йорк.

ДІТРОЙТ, МИШ.

10-літній Ювілей Українського Конґресового Комітету

Заходом філії УКК в Дітройті, українська громада відсвяткувала в дні 10 грудня ц. р. 10-літній ювілей УКК. І тим разом українське громадянство Дітройту взяло численну участь у святі, чим дало доказ, що вповні признає заслуги УКК для української справи і підтримує його в дальших заходах і змаганнях.

Програму свята підібрано і виконано дбайливо; вона складалась із промов та концертної частини.

Свято почалось відіграним американського гимну п. М. Тарнавською. Після того відкрив Ювілей праці УККомітету п. Ф. Гузіль, голова місцевої філії. По відкритті та короткій промові, чоловічий хор ООЧСУ, під батутою Б. Сарамаґи, відспівав „Слава Героям" Б. Сметани і „В'язанку стрілецьких пісень" М. Гайворонського. Хор цей заслуговує на повне признання, а його виступи під мистецьким оглядом треба оцінювати позитивно, тимбільше, що підбір пісень, які хор виконує, вносить бадьорий настрій і підйом духа. П-ні Ю. М. Шустакевич віддеклямувала „Мати Невільниця" Лесі Українки, із притаманним для неї чуттям, м'якою експресією і зрозумінням твору, чим теж піднесла святочний настрій присутніх.

Головний промовець свята, д-р Лука Мишуга, висвітлив політичну довголітню працю Українського Конґресового Комітету, спрямовану на допомогу визвольним змаганям українського народу. Промовець вказав на різні етапи розвитку українського громадського життя і теперішні завдання українців поза Україною, як в Америці, так і в цілому світі. Дальше насвітлив значіння і вагу теперішньої боротьби українського народу за свою свободу і незалежність, та його героїчну незломність.

Кульмінаційною точкою концертної частини свята був виступ відомого п'яніста Бориса Максимовича, який відограв „Еспанську Рапсодію" Ліста. Гра його є чимсь досконалим і незрівняним. Техніка, інтерпретація і тон є у нього вже у сфері недосяжного. Тому і не диво, що він щораз більше захоплює американську публіку, а критики ставлять його на рівні з Падеревським чи Горовіцом. Максимович знаменито представляє перед американцями українську музичну культуру.

Виступ пані Вероніки Максимович, яка відспівала арію Насті з опери „Тарас Бульба" Лисенка, „Засумуй трембіто" Нижанківського і арію Еболі з опери „Дон Карльос" Верді — вповні дорівнював виступові її чоловіка.

П. В. Дідик короткою промовою вказав на вагу праці УКК у визвольній боротьбі українського народу і потребу піддержки громадянства цієї акції морально і матеріяльно.

Наприкінці виступив Ансамбль Бандуристів із Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка під мистецьким проводом В. Божика, що відспівав кілька народніх і побутових пісень.

Відспіванням українського національного гимну закінчено це гарне, доцільне і вдале свято.

Присутні в числі коло 600 осіб зложили дрібними пожертвами на УКК $188.31, а поодинокі громадяни зложили $130.00 Національного Датку, разом $318.31.

Слід зазначити, що філія УКК у Дітройті проявляє живу діяльність і є координуючим чинником українського громадського життя в Дітройті.

М. Д.

ДОПОВІДЬ Л. КОВАЛЕНКО В Л. М. КЛЮБІ

Ню Йорк, 3. січня. З Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що черговий вечір в Клюбі, в п'ятницю 5-го січня, буде присвячений споминам про загиблих київських письменників. Доповідь на цю тему виголосить п-ні Л. Коваленко. Вечір, що як звичайно відбудеться в приміщеннях клюбу при 149 2-га евеню, почнеться в год. 7.30 ввечорі.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА—ЦЕ СИЛА

ГРИЦЬ ЗАЗУЛЯ В ОБРАЗКАХ

— Скажіть мені, сусіде, як ото так, що ми такий великий народ, а таке мале значення маємо в Америці?

— Та як, пане Зазуля, ми можемо мати більше значення, як не всилі зібрати буджет Українського Народного Фонду в Америці!? Без грошей у світі нічого не вдієш!

Національний Даток складайте:
UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE
P. O. Box 721, Church St. Sta. New York 7, N. Y.

ПОСАДНИКИ УКРАЇНСЬКОГО РОДУ В КАНАДІ

Українець, Михайло Старчевський (Старр) користується великою популярністю між громадянами міста Ошави, в провінції Онтаріо, в Канаді. Тому підчас виборів на посадника ніхто не відважується кандидувати проти нього. Як попередніми часами так і минулого року він був вибраний одноголосно мейором міста, як пише „Канадійський Фармер".

За вістями „Українського Голосу" міська рада в Едмонтоні, у провінції Алберта, дала відпустку хворому мейорові Парсонові, а на його місце назначила діючим мейором 36-літнього радного, Василя Гавриляка. Він уродився в околиці Васел, Алта, де його батьки, Василь і Анастазія, були фармерами. Від 1899 р. Молодий Василь Гавриляк ходив до початкової школи на фармах, а до середньої в Едмонтоні, куди перебрався на постійний побут в 1945 р. Там став спільником а опісля управителем підприємства „Прері Ровз". До міської ради вибрано його в 1940.

● **Вояка з Кореї**, Роберта Смита з Мидлбурґ, Па., привезли літаком до шпиталю у Вашинґтоні для дальшого догляду підчас каліцтва. Йому відтяли руки й ноги після покалічення в боях коло резервуару Чосін.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК ЗЛОЖИЛИ:

(Список ч. 9, від 27 листопада до 8 грудня 1950)

КАЛІФОРНІЯ: Лос Енджелес: Українська Прав. Церква (з листопад. свята) $50.70; Осип Барнич $25; Остап Брінкнер $20; Др Мирослав Полотнянка, Ірина Полотнянка, Лев Вахнянин, Ігнат Шумний, Андр. Наконечний, Ілля Місюрак, Василь Кавецький, Анна Кавецька, Іван Басістий і Мих. Войтович по $10.

Сан Франціско: Відділ УККомітету за брошури $4.

КОНЕТИКАТ: Бріджпорт: Степан Волянський $10.

Ню Брітен: Степан і Юлія Кащук $50.

Ню Гейвен: З листоп. свята $28.80 Др І. Мартинюк, Василь Гіна, Н. Кошак, інж. Роман Рондяк, інж. Роман Трешньовський, мгр. Олег і Н. Микетеї, та Б. Іванів по $10; проф. М. Чайківський, Марія Чайківська і Лідія Чайківська по $9; Др Теодор Мацьків $5.

Стемфорд: Н. Н. $10.

Вилиментик: Українська Православна Парохія (з листоп. свята) $26.25; Осередок СУМА і Відділ УКК по $10.

ДЕЛЕВАР: Вілмингтон: Українська Православна Церква (з листопад. свята) $60.10; Правосл. Парохія $10.

ІЛЛИНОЙ: Шикаго: Мих. Дерех і Еміліян Дуб по $10; Александер Олексин, Степан Воробець, Степан Чучук, Василь Павлюк, Григорій Микитин і Джон Пелеш по $5.

ІНДІЯНА: Форт Вейн: І. Горняткевич $10.

МЕРЕЛЕНД: Балтимор: Др Омелян Дерій і Сильвестер Мартюк по $10; Олександер Ратич $5; Малко І. $1.

Берлін: Василь Мацук і Богдан Мацук по $5.

Куртіс Бей: Анна Ящук, Василь Яворський, Іван Ільчишин і Микола Шандровський по $10; Юліян Манастирський, Борис Зелинський, Теодор Царик — всі по $5; Лев Юзенів $4; Марія Шандровська, І. Іванюк, Михайлина Бернадин, по $2; В. Ільницький, А. Хімяк, П. Войтович, Марія Біленька, М. Любинець, В. Блажків, М. Серединський, Анна Кравчук, Марія Любинець, Текля Бартох, Марія Чайковська, о. В. Соловій, Стефанія Гриневич — всі по $1. Решта дрібними.

Овінгс Милс: Др Василь Ящун $5.

МАСАЧЮСЕТЗ: Бостон-Джемейка Плейн: 374. Відділ УНС-у і Степан Микитин по $5.

Дірфилд: З листоп. свята $61.

Ловелл: інж. Панас Нестеренко $5.

Нортгемптон: А. Яремко $20.

Ракебері: Українська Прав. Церква (з листоп. свята) $104.15.

Ворчестер: Осип Зазуляк $5.

МИШИГЕН: Дітройт: Константин Бень $10; о. В. Боровський $5.

МІННЕСОТА: Міннеаполіс: Нік Прегар $10.

НЮ ГЕМШИР: Менчестер: Павло Німець, Мирослав Німець, Яків Заяць і Гавриіл Петричковський по $10; Микола Ковальчук $5.

НЮ ЙОРК: Амстердам: Др Витовт; Др Ірина Левицькі, Др Тарас Антонович, Витовт Боднар, Василь Микитюк і Роман Прийма по $10; Йозефіна Турянська $5.

Бруклин: В. Коверко $1.

Гемпстед: Яким Курчак, Іван Дичковський, Відділ УНС-у і Микола Терещук по $10.

Гадзон: Теодор Рожанковський $5

Лонг Айлен Сіті: М. Шахович (з листоп. свята) $20.

Боффало: Павло Володка, Ілля Вула і Олександер Слотюк по $25; Др Евген Стецьків, Юрій Лаврівський, Андрій Вякун, Текля Калина, Анна Качор і Чеслава Хома по $10.

Ню Йорк Сіті: Об'єднані Організації Ню Йорку (з жалібної маніфестації) $2,439.50; Осип Стецура, Мих. Прокопів, Ярослав Салдан і Іван Демків по $10; Мих. Губіцький, Волод. Губіцький, Марія Варусевич і Атанас Федоляк по $5; Іван Галавей $4; Ю. Ференцевич $3; Ю. Федорович $2; С. Родич і І. Маланчук по $3; Р. Керницький $1.

Рачестер: Др Іван Сукованченко $50.

Скенектеді: Юрій Мельничук $5.

Ютика: пп. Т. Гринів $20; Мих. Гуміцький $10.

Водервлит: Український Американський Горож. Клюб $25; Збірка на панахиді по ген. Чупринці $15.

Йонкерс: Братство св. Володимира (4. Відділ Провидіння) $10; Андрій Серафін $5.

НЮ ДЖЕРЗІ: Бейон: Іван Кушнір $10.

Елизабет: о. Лев Чапельський $10

Джерзі Сіті: збірка на ювілею пп. Шаранів $21; Іван Пелльо, Петро Мищишин, Степан Коваль, Василь Челак, Лев Кулич і Микола Боднарук по $10; Антін Чир, Мих. Брингілевич, Василь Литвиненко, Лука Болотянський, Казимир Станиславишин, Меланія Сойчук, Йосиф Жарський, Степан Кіцей, Марія Челак, Марія Трусевич, Іван Шипяний, Анна Нестор і Катерина Микитка по $5; В. Панківський $4; М. Періг $3; М. Бобер, Петро Чопик, Павліна Світлик, І. Гуральчик і Ст. Буньо по $2; Д. Чайка $6; Мих. Мельник $3; І. Горішний і Марія Варіянка по $1.

Магва: Мих. Романик $5.

Нюарк: о. Ігумен Красвський $50; Теодор Богдан, Константин Ліщинський, Володислав Зьолковський, Адам Гординський і Павло Петрівський по $10; Семен Магаляс $8; Микола Семанишин, Лев Бемко, Ігор Хома і Роман Кочержук по $5.

Пассейк: Т-во ім. Шевченка (42 Відд. УНС-у) $10.

Зоммервил: О. Др Осип Клодницький $10.

НОРТ ДАКОТА: Фарго: Др Валентин Мартинський $5; Др А. Жуковський (за брошури) $3; Др Ф. Гутовський $2.

ОГАЙО: Клівленд: Степан Морозович і Роман А. Одинський по $10.

Жірард: Джон Кравець $10.

Толідо: М. Блясецький (збірка на весіллі) $31.

Янгставн: Марія Періг (з нагоди вінчання п. О. Гриц) $21.

ПЕНСИЛВЕНІЯ: Аллентавн: В. Пипюк (з листопад. свята) $56.62; Українська Правосл. Церква св. Марії $100; Укр. Америк. Клюб $50; Петро Гентиш, Микола Іванів, Іван Худий, Осип Проць, Василь Огородник, Микола Кінь, Василь Гелеткович, Іван Швець, Василь Кацапир, Мих. Баранчак, Лука Облещук, Іван Федорак, Іван Ядловський, Петро Горбовий, Василь Ковалик, Микола Йовик, Максим Савка, Андрій Войцікевич, Мих. Путько, Степан Новацький, Іван Стасів, Василь Чернявський і Тома Бариляк по $10; Микола Мороз, Василь Салаш, Іван Ганич, Василь Чаплій, Іван Береза, Теодор Демчук, Василь Собловий, Іван Вус, Степан Перун, Петро Пайташ, Василь Кузьмак, Леонід Лисенко, Іван Процак, Мих. Гук, Мирон Гембальський, Григорій Гомизь, Анна Лявтан, Іван Федоринець, Осип Лепета, Антін Щепанський, Михайло Юрчак, Дмитро Паращак, Сергій Худолій всі по $5; Микола Пукшин $3; Френк Колин $1.

Еликвіппа: З листоп. свята $13.75; Ю. Манастирський $15; Союз Українок, Зенон Комоницький, Василь Манастирський — по $10; Наталія Гемпфіл, Іван Витаж по $5; Антін Кармазин, Алекс. Ревть, Томко Вітушинський по $2; о. Л. Вілоскірка, М. Фук, Анна Здвеник, Анна Добуш, І. Кобаль, Й. Кохановський, М. Вац, Марія Радванська, О. Вілас, П. Добуш, С. Русинко і В. Древна по $1.

Ембрідж: Мартин Михайлишин і Теодор Войтенко по $50; Григорій Войтенко і Йосиф Строк по $25; М. Геледза, Микола Волошин, Йосиф Литвин, Андрій Щур, Микола Дзерин, Василь Кміть і Михайло Форись і Степан Курило по $10; Василь Шалагіда, Степ. Кость, Іван Сухий, Василь Папінчак, Мих. Родьо, Іван Ільчишин, Микола Чередарчук, Семен Костецький, Андрій Гладьо, Андрій Гарко, Василь Свердан і Мих. Фук по $5; Петро Михайлишин $9; Андрій Хлиста $3; Іван Герега і Теодор Гишак по $2; Іван Фірич, Ева Гороховянка, Волод. Табіш і Тимотей Мазурик по $1.

Бетлегем: Іван Явний (з листоп. свята) $35.

Честер: Марта Садовська, Богдан Кивелюк, Іван Кулиняк і Тадей Гавдяк по $10; Степан Рожок $6; Іван Витіш $5; Андрій Сольчаник $2.

Джонставн: М. Чумак і Зенон Рудник по $10; Ярослав Колодій і о. Богдан Осідач по $5; Мих. Макар $6.25.

Майнерсвилл: Українська греко-католицька Церква св. Миколая $25; о. Мирон Головінський $5.

Филаделфія: Ніна Лещенко $10.

Пітсбург: Українська греко-католицька Церква св. Юрія $64; Збірка парохіян $32.50; Сестрицтво серця Христового при Церкві св. Юрія $15 Осип Качурак, Мих. Децик, Мих. Олійник, Петро Тимчук, Степан Липітський, Мих. Федорів, Іван Корбецький, О. Білик, М. Білик, І. Матвіїшин по $10; Мих. Тимочко, Юрко Перекішка, Іван Данчак, Іван Солонина, Мих. Баранський, Мих. Шпак, о. Евстахій Весоловський, Волод. Сивецький, Іван Белз, Микола Пелз, Анна Багній, Василь Білик — всі по $5; В. Белей і М. Швед по $3; Д. Головатий, М. Крупа, В. Коваль, Розалія Серединська, С. Осадців, Юрій Міхалик і З. Шавранський по $2; І. Багрій, М. Ольховий, І. Котула, П. Яцишин, А. Федина, С. Опалка, І. Цвік, М. Лейбіт, Марія Курилич, П. Гусак, Д. Осадців, М. Мощак стар., Ева Шпак І. Мінько, Наталія Вархоляк, Катерина Струсь, Онуфрій Колток, Кароліна Семчук і Юрій Кравців по $1.

Варрен: Андрій і пані Волоси $30.

Вейн: Іван Костинюк $25.

Ровд Айленд: Провіденс: Др Ярослав з дружиною $30; Др Зенон Гіль $5.

Вункасет: Комітет Злучених Укр. Орган. при Укр. правосл. Церкві $72; Мих. Чагарин, М. і Р. Вецал, Олекса Колісник і Волод. Липський по $10; Анна Чагарин, Марія Литвинець, Лаврентій Розум і Н. Н. по $5; Марія Бардашевська $2.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ДАТОК

слати на таку адресу:

Ukrainian Congress Committee of America,

P. O. Box 721, Church St., Annex, New Yirk 7. N. Y.

РОЗШУКИ

Пошукую **ЗЕМЛЯКІВ** з с. **ПОЛТАВЩИНА, Кренківського району.** Прошу голоситись на адресу:

ЛИСЕНКО АЛЕКСАНДЕР
c/o Frank Tantilo
Clearwater Road, Highland, N. Y.

Шукаю з **СЕНИК МАРІЮ, ТЕКЛЮ і ПАРАНЮ** з дому **ТУРЧАК,** зі села Головчинці, повіт Заліщики. Хто про них знає, або вони самі, голоситись до:

FRANK SENKOW
1706 — 29th Ave., Altoona, Pa.

Сигін Теодор, з села Грозова, пов. Старий Самбір (Турка), шукає свого стрийка **МИХАЙЛА СИГІНА,** котрий виїхав до U.S.A. по I-ій світовій війні і перебував в Ню Йорку. Прошу ласкаво, хто знає про його адресу, або він сам, нехай зголоситься на адресу: **SYGIN THEODOR, 735 Grove St., Irvington, N. J.**

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ді Пі. — Формуляр 1-53 мусить виповнити кожний скиталець, що не є горожанином Злучених Держав. Його треба віддати по виповненні на пошті поштовому урядникові, а не посилати листом. Точку 6 виповніть так: Ukraine.

ЗАКЛИК КОДУС-У

Перед кількома місяцями ми звернулися до наших колишніх стипендіянтів із закликом в справі звороту стипендій і допомог, що вони їх побрали від КоДУС-у впродовж останніх 10-ти років його діяльности. Наш заклик не найшов ще сподіваного нами відгуку. Тільки незначне число стипендіянтів почало надсилати перші рати на покриття своєї заборгованости. Зближається новий учбовий семестр, а з ним нові потреби нашого студентства. Щоб прийти українському студентству з потрібною, негайною допомогою, Комісія Допомоги Українському Студентству і всі підписані Установи звертаються ще раз до колишніх стипендіянтів з проханням приступити до своїх зобов'язань.

Комісія Допомоги Українському Студентству і її члени:

Українська Католицька Церква, Ген. Вікарій о. П. Голинський, Мюнхен; Українська Автокефальна Православна Церква, Протоієрей о. С. Семенович; Українська Католицька Семінарія, Кулемборг, Ректор о. Мітрат д-р В. Лаба; Український Вільний Університет, Мюнхен, Ректор проф. д-р Ю. Панейко; Український Технічно-Господарськой Інститут, Ульм, Ректор проф. д-р Б. Іваницький; Українська Економічна Висока Школа, Мюнхен, Ректор проф. І. Замша; Інст. Заочного Навчання при УВУ, Мюнхен, дир. проф. д-р О. Кульчицький; Центр. Предст. Укр. Еміґрації, Авгсбург, Голова проф. д-р Ю. Студинський; З'єдинений Укр. Американський Допомоговий Комітет, Мюнхен, дир. М. Родик, Д-р Р. Смук, Филаделфія; Укр. Санітарно-Харитативна Служба, Мюнхен, Голова проф. д-р І. Мірчук; Об'єднання Укр. Жінок на еміґрації, Мюнхен, Голова І. Павликовська; „Унія" Госп. Об'єднання і Патронат Укр. Кооперації, Мюнхен, Дир. І. Кузів; Центральний Союз Українського Студентства, Мюнхен, Голова Б. Гук; Союз Українських Пластунів, Мюнхен, Голова д-р А. Фіґоль; Ліґа Українських Політичних В'язнів, Мюнхен, Голова проф. Олійниченко.

Фюрт, дня 8. грудня 1950.

За Управу КоДУС-у
Проф. д-р З. Кузеля — Голова
Т. Волошин — Секретар

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15. грудня 1950 року помер у 58. році життя

ВАСИЛЬ БЕРКО,

член Тов. Зап. Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний походив зі села Дрогоїв, пов. Перемишль, Галичина. До У. Н. Союзу приступив 1910 року. Був добрим членом Тов. Січи і ніколи не жалував на добродійні цілі. Полишив у смутку жінку Марію, дочку Анну замужну, синів Івана, Володимира, технічного інжинера Лаврента і Матвія, що учиться на священика.

Похорон відбувся 18. грудня з дому жалоби, 1014 Tohrn Street, Rahway, до гр.-катол. церкви в Перт Амбой. Тлінні останки, при участи родини, кревних, членів Тов. Січ, і знайомих похоронено на цвинтарі St. Gertrudes Cemetary в Rahway, N. J. — В. Й. П.!

М. Чумер, секр.

Дня 16. грудня 1950 року помер член Бр. св. Володимира, від. 179 У. Н. Союзу

МИКОЛА ФЕДЧАК.

Покійний походив зі села Брониця, повіт Дрогобич, Зах. Україна. Полишив у смутку жінку Анну, сина Івана, брата Василя в Канаді і внука. Покійний похований на Резорекшен цвинтарі. — В. Й. П.!

М. Паращак, секр.

ПОДЯКА

Почуваємось до милого обов'язку зложити щиру подяку тим, що допомогли нам приїхати до Америки.

Сердечно дякуємо **ВП. Членам Романівського й Бобрецького Комітетів,** що не жаліли трудів та щедро помагали нам матеріяльно, як в Німеччині, так і в перших днях нашого побуту в Ню Йорку.

Піднести треба з признанням, що згадані Комітети доложили багато зусиль і стягнули до Америки майже всіх односельчан, що найшлись в Німеччині й бажали тут приїхати.

Зокрема дякуємо **Вельмишановним Родинам ВП. Панству: Короликам, Цибрівським, Собенкам, Сосницьким, Скульським, Плещановій** і іншим, що так щиро нами заопікувались. Хай Бог нагородить Вам Ваші труди!

Мгр. Роман Чучкевич
з дружиною.

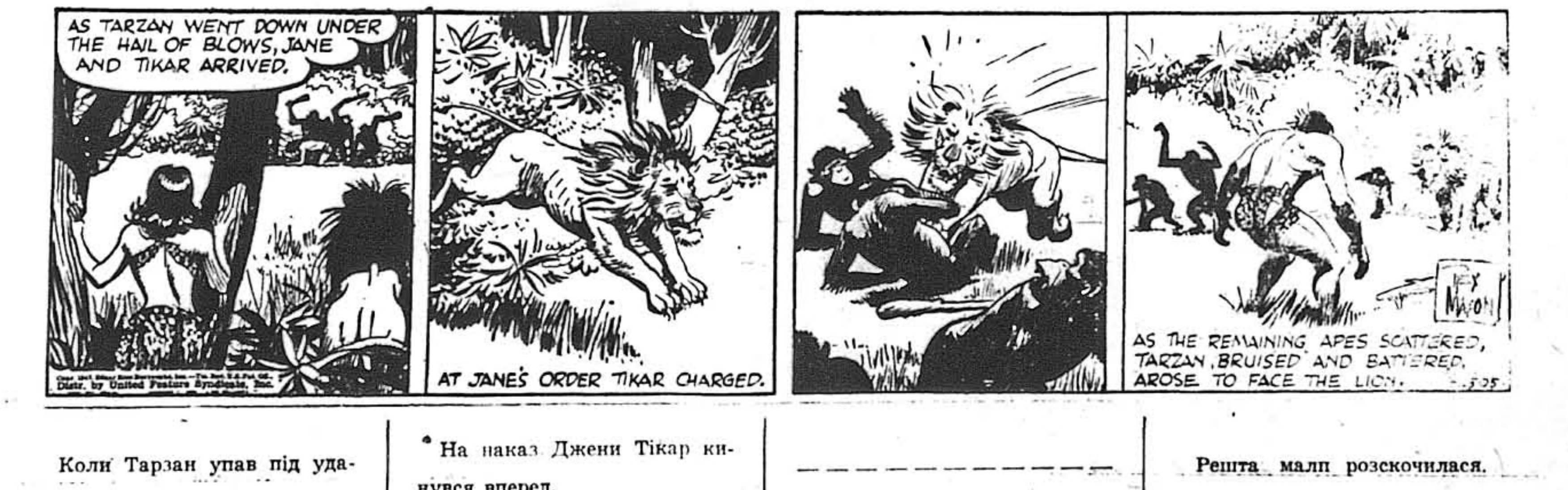
СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

В статті п. н. „Quando..." К. Олесницької має бути в числі з 28 грудня: „Олд Ворлд Чарм" і „пристосовуючись до історично-соціяльних перемін". В числі з 29 грудня: „У цьому правила модерної етикети"; „товариські манєри — це вислід послідовного тренінгу і людина їх не дідичить, не набирає автоматично з освітою" і „Питомі обставини з якими мусить рахуватися американська етикета".

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ТАРЗАН, ч. 2505. Рятунок.

Коли Тарзан упав під ударами, Джена й Тікар прибігли.

На наказ Джени Тікар кинувся вперед.

Решта малп розскочилася.